

عوارض شیمی درمانی بر دهان و دندان چیست؟

عوارض شیمی درمانی بر دهان و دندان و یا پرتودرمانی برای سر و گردن شایع است. **حفره دهان** برای چند دلیل در معرض خطر اثرات جانبی شیمی‌درمانی و پرتودرمانی است.

شیمی‌درمانی و پرتودرمانی از رشد سلول‌هایی که به سرعت در حال تقسیم می‌شوند مانند سلول‌های سرطانی، جلوگیری می‌کنند. از آنجا که سلول‌های طبیعی در مخاط دهان نیز به سرعت در حال تقسیم هستند، درمان ضد سرطان می‌تواند از تولیدمثل سلول‌ها در دهان جلوگیری کند، و برای بافت دهان دشوار می‌شود که آنها را ترمیم کند.

دهان حاوی صدها باکتری مختلف، برخی مفید و برخی مضر است. شیمی‌درمانی و پرتودرمانی می‌تواند تغییراتی در آستر مخاط دهان و تولید بزاق ایجاد کند و باعث ناراحتی تعادل سالم باکتری‌ها شود. این تغییرات ممکن است به زخم دهان، عفونت و **پوسیدگی دندان** منجر شود.

ساییدگی و پارگی با استفاده معمولی از دهان، دندان‌ها و فک رخ می‌دهد و شفای آنها مشکل‌تر است.

اقدامات پیشگیرانه می‌توانند شدت عوارض دهان و دندان را کاهش دهند.

اثرات جانبی دهان ممکن است برای بیمار دریافت کلیه درمان سرطان را دشوار کند. گاهی اوقات درمان باید متوقف شود. پیشگیری و کنترل عوارض دهان و دندان هر دو کیفیت زندگی بیمار و تأثیر درمان سرطان را بالا می‌برد.

پیشگیری و درمان عوارض دهان و دندان ناشی از درمان سرطان شامل شناسایی بیماران در معرض خطر، شروع اقدامات پیشگیرانه قبل از شروع درمان سرطان و درمان عوارض در اسرع وقت هنگام ظاهر شدن آنها می‌شود.

جهت تهیه **بیمه دندانپزشکی** با ما همراه باشید.

علل عوارض شیمی درمانی بر دهان و دندان

پرتودرمانی و شیمی‌درمانی ممکن است بعضی از عوارض جانبی دهان مشابه را باعث شوند، که شامل موارد زیر می‌شود:

۱. موکوزیت (التهاب غشاء مخاطی در دهان)
۲. عفونت‌ها در دهان یا انتقال عفونت از طریق جریان خون، رسیدن و تأثیر آنها بر سلول‌های بدن.
۳. **تغییر طعم**
۴. **خشکی دهان**
۵. درد
۶. تغییر در رشد دندان در کودکان.
۷. سوء تغذیه (کمبود مواد مغذی مورد نیاز برای سلامتی بدن، که اغلب با ناتوانی در خوردن ایجاد می‌شود)
۸. کم شدن آب بدن (کمبود آب مورد نیاز برای سلامتی بدن، که اغلب با ناتوانی در نوشیدن ایجاد می‌شود)
۹. پوسیدگی دندان و بیماری‌های لثه

عوارض ممکن است به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم به‌علت درمان‌های ضدسرطان ایجاد شود.

آموزش **پیشگیری از بیماری‌های دهان و دندان...**

عوارض دهان و دندان با شیمی‌درمانی و پرتودرمانی می‌تواند به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم از درمان ایجاد شود. پرتودرمانی می‌تواند مستقیماً به بافت دهان، غدد بزاقی و استخوان آسیب برساند. مناطق تحت درمان ممکن است زخم شوند یا دچار ضایعات گردند.

بهبود آهسته و عفونت از عوارض غیرمستقیم ناشی از درمان سرطان هستند. هر دو شیمی‌درمانی و پرتودرمانی می‌تواند از توانایی سلول‌ها برای تکثیر بکاهد، که فرایند درمان در دهان افت می‌کند. شیمی‌درمانی ممکن است تعدادی از سلول‌های سفید خون را کاهش دهد و سیستم ایمنی بدن (اندام‌ها و سلول‌های مدافع بدن در مقابل عفونت و بیماری) را تضعیف کند، و آن را برای ایجاد عفونت آسان‌تر گرداند.

عوارض می‌تواند حاد یا مزمن باشد.

عوارض حاد در طول درمان رخ می‌دهد. شیمی‌درمانی معمولاً باعث عوارض حاد پس از درمان می‌شود که با درمان به پایان می‌رسد.

عوارض مزمن ماه‌ها تا سال‌ها پس از درمان به پایان می‌رسد. پرتودرمانی می‌تواند عوارض حاد ایجاد کند اما ممکن است باعث آسیب دائمی به بافت شود که بیمار را در معرض خطر مادام‌العمر عوارض دهان و دندان قرار می‌دهد.

برای دیدن [تعرفه دندانپزشکی](#) اینجا کلیک کنید.

عوارض مزمن زیر معمولاً پس از پایان درمان با اشعه به سر و یا گردن ادامه می‌یابند:

۱. خشکی دهان.
۲. پوسیدگی دندان.
۳. عفونت.
۴. تغییر طعم.
۵. مشکلات استفاده از دهان و فک به علت بافت استخوان و از دست دادن و یا رشد تومورهای خوش‌خیم در پوست و عضله.

عوارض دهان و دندان در بیماران تحت درمان سرطان سر و گردن ممکن است با اقدامات شدید پیشگیری قبل از شروع درمان، کاهش یابد. با این کار دهان و دندان در بهترین شرایط ممکن برای مقاومت در برابر درمان قرار می‌گیرند.

اقدامات پیشگیری

۱. خوردن با رژیم غذایی متعادل: تغذیه مناسب می‌تواند به بدن برای تحمل استرس درمان سرطان، حفظ انرژی، مبارزه با عفونت و بازسازی بافت کمک کند.
۲. آموزش نحوه مراقبت از دهان و دندان در طی و بعد از درمان ضدسرطان. بهداشت دندان خوب از حفره‌ها، زخم‌های دهانی و عفونت جلوگیری می‌کند.
۳. آزمایش کامل بهداشت دهان و دندان توسط دندانپزشک آشنا با عوارض جانبی درمان‌های ضد سرطان داشته باشید.
۴. تیم مراقبت سرطان باید شامل دندانپزشک بیمار باشد. انتخاب یک دندانپزشک آشنا با عوارض جانبی شیمی‌درمانی و یا پرتودرمانی مهم است. بررسی سلامت دهان و دندان بیمار حداقل یک ماه قبل از شروع درمان، معمولاً زمانی فراهم می‌کند تا دهان به اندازه کافی پس از اعمال دندانپزشکی التیام یابد.

دندانپزشک دندان در معرض خطر برای عفونت یا پوسیدگی را شناسایی و درمان می‌کند، بنابراین بیمار می‌تواند از نیاز به درمان تهاجمی دندان در طی درمان ضدسرطان اجتناب کند. دندانپزشک نیز می‌تواند با مراقبت مناسب در پیشگیری از شدت خشکی دهان، عوارض شایع درمان با اشعه به سر و گردن مفید باشد.

آزمون پیشگیری بهداشت دهان و دندان

۱. زخم‌های دهان و یا عفونت.
۲. پوسیدگی دندان.
۳. بیماری لثه.
۴. دندان مصنوعی که مناسب یا خوب نیست.

۵. مشکلات حرکتی فک.
۶. مشکلات با غدد بزاقی.
۷. بیمارانی که تحت شیمی‌درمانی با دوز بالا، پیوند سلول‌های بنیادی و یا پرتودرمانی باشند نیاز به طرح مراقبت از دهان و دندان قبل از شروع درمان دارند.
۸. ملاحظات روانی و اجتماعی

جهت استفاده از خدمات بیمه دندانپزشکی با مشاورین مهرز کارت تماس حاصل نمائید.

جنبه‌های اجتماعی عوارض دهان و دندان می‌تواند آنها را تبدیل به سخت‌ترین مشکلات بیماران مبتلا به سرطان کند. عوارض دهان بر خوردن و صحبت کردن اثر می‌گذارد و ممکن است بیمار قادر یا مایل به خوردن نهار یا شام در خارج از منزل نباشد. بیماران ممکن است دچار ناامیدی، دوری‌گزینی، یا افسردگی شوند و ممکن است از افراد دیگر اجتناب کنند. برخی از داروهایی که برای درمان افسردگی مصرف می‌شوند، می‌توانند باعث عوارض جانبی بدتر برای دهان شوند.

جهت استفاده از خدمات دندانپزشکی ارزان با مشاورین مهرز کارت همراه شوید.

